

Jette Steen Knudsen
Center for Corporate Governance, CBS
Jsk.int@cbs.dk

UGEBREV FOR BESTYRELSER DEN 29-1-2010

Ny lov vedrørende rapportering om samfundsansvar

Ændring af Årsregnskabsloven

Årsregnskabsloven er blevet ændret. Med virkning fra 1. januar 2009 skal store virksomheder i regnskabsklasse C samt virksomheder i regnskabsklasse D rapportere om deres samfundsansvar (ofte kaldet Corporate Social Responsibility eller blot CSR). Årsregnskabsloven definerer samfundsansvar som forretningsdrevet samfundsansvar, der indebærer frivillig integration af klima- og miljømæssige forhold, menneskerettigheder, sociale forhold og bekæmpelse af korruption i virksomhedens strategi og forretningsaktiviteter.

Aktiviteterne er frivillige dvs. der er tale om områder, som virksomheden ikke er pålagt gennem lovgivningen.

Hvad skal virksomheden rapportere om?

Den enkelte virksomhed må selv bestemme, hvordan den rapporterer om samfundsansvar. Sat på spidsen betyder det, at hvis en virksomhed ikke har forholdt sig til CSR, kan den nøjes med at skrive, at den ikke har politikker på området, samt hvorfor samfundsansvar ikke er relevant for virksomheden. Men hvis virksomheden har politikker for CSR, skal virksomheden rapportere herom, herunder om virksomheden følger særlige standarder eller principper som FNs Global Compact.

Virksomheden skal endvidere berette om, hvordan den omsætter politikker for samfundsansvar til konkrete aktiviteter samt hvilke resultater, den har opnået. Virksomheden kan vælge at placere rapporteringen i ledelsesberetningen i årsrapporten, i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside.

Ledelsen og best practice på CSR området

Mange virksomheder finder begrebet forretningsdrevet forretningsansvar en smule anstødeligt. Ofte er der tale om virksomheder med en lang tradition for filantropi. Måske bidrager virksomheden med støtte til den lokale sportsklub. Eller virksomheden har forretningsaktiviteter i udviklingslande, hvor den støtter den lokale skole eller børnehjem. ”Skal vi nu ligefrem til at prale med det?” spørger virksomhederne ofte.

Indvendingen er forståelig, men forretningsdrevet samfundsansvar er ikke filantropi. Grundlæggende handler det om at håndtere de mange nye forretningsrisici, der opstår, når virksomhederne i stigende grad agerer globalt. Internettet betyder f.eks., at en underleverandør i Kina eller Indien, der ikke overholder basale menneskerettigheder eller benytter sig af korruption, lynhurtigt kan blive skyld i, at den danske kunde bliver hængt ud på forsiden af avisen.

Virksomhedens ledelse bør som minimum sikre sig følgende:

Prioritering af CSR initiativer

- Det første og vigtigste skridt er at definere, hvad forretningsdrevet samfundsansvar konkret betyder for virksomheden. Hvilke særlige forretningsmæssige CSR risici har virksomheden? Kan CSR bidrage til innovation?
- Afklare om virksomheden vil være CSR "first mover", eller om det er nok at følge de gældende tiltag indenfor branchen
- Præcisere hvilke CSR områder virksomheden ikke vil tage ansvar for

Målepunkter

- Belyse hvilke indikatorer virksomheden vil anvende til at måle samfundsansvar
- Klargøre hvad det koster

Organisering

- Tydeliggøre hvordan ansvaret for CSR skal organiseres i virksomheden. Skal der f.eks. oprettes et tværgående udvalg for samfundsansvar, og hvem skal det i så fald referere til?
- Oplyse hvilke virksomhedsfunktioner, der skal indgå i CSR arbejdet
- Sikre forankring af CSR arbejdet i virksomheden ved at kommunikere CSR strategien til hele organisationen

Rapportering

- Etablere plan for rapporteringen
- Udvikle systemer og uddanne medarbejdere

Bestyrelsens rolle

Ifølge Corporate Governance anbefalingerne bør selskaber indtage en positiv holdning til interessenter. Ved udarbejdelsen af årsrapporten skal bestyrelsen endvidere tage stilling til, om det er formålstjenstligt, at virksomheden offentliggør yderligere uddybende ikke-finansielle oplysninger. Endelig skal bestyrelsen sikre klare retningslinjer for f.eks. ansvarlighed, ansvarsfordeling og risikostyring. Udkastet til reviderede anbefalinger for god selskabsledelse går videre og indeholder en ny anbefaling om, at det centrale ledelsesorgan vedtager politikker for selskabets samfundsansvar. Bestyrelserne kan således fremover forvente i stigende grad at skulle forholde sig til CSR agendaen og bør som minimum sikre sig følgende:

Prioritering af CSR initiativer

- Bestyrelsen skal have en klar forståelse af, hvilke CSR initiativer virksomheden vil prioritere, og hvilke områder virksomheden ikke ønsker at satse på
- Hvilket ambitionsniveau har virksomheden valgt, og hvad betyder det for virksomhedens overordnede risiko-profil?

Virksomhedens interessesfære

- Bestyrelsen skal have kendskab til, i hvilket omfang de valgte CSR politikker udelukkende gælder i Danmark, hos de udenlandske datterselskaber eller hos underleverandører, partnere

osv. Er der konsistens i de valgte politikker, og hvordan kan virksomheden forklare evt. inkonsistens?

Rapporteringen

- Er oplysningerne om CSR i årsrapporten tilstrækkelige?
- Er der behov for yderligere information?

Afslutningsvis bør det nævnes, at selvom monitorering og rapportering af CSR indsatsen er vigtig, så er det ikke en magisk tryllestav. Professor Richard Locke på MIT har f.eks. undersøgt effekten af rapportering fra underleverandører til Coca Cola, Nike og the Gap. Undersøgelsen viser, at underleverandører selv efter to-tre besøg kun har forbedret deres CSR performance med fem procent i gennemsnit. Konklusionen er, at rapportering ikke kan stå alene. Samarbejde mellem kunde og leverandør (f.eks. i form af partnerskaber) kan være et vigtigt skridt på vejen til at reducere virksomhedens risici og samtidig forbedre de sociale og miljømæssige forhold, hvor virksomheden agerer.

Kilder

Richard Locke, Matthew Amengual and Akshay Mangla, "Virtue out of Necessity?: Compliance, Commitment and the Improvement of Labor Conditions in Global Supply Chains," Politics & Society, Vol. 37, No 3 (September): 319-351.